

Verksamhetsberättelse 2023

Grundskolenämnd

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Målbedömning	3
Nämndens mål och resultat	4
Målområde: En trygg kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet.....	4
Målområde: En hållbar naturkommun - ekologisk hållbarhet.....	8
Målområde: En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge - ekonomisk hållbarhet	9
Årets händelser	12
Effektiviseringsarbete	12
Ekonomi	13
Driftsredovisning	13
Ekonomi, drift (per verksamhet)	15
Särskilda satsningar	16
Extern finansiering.....	16
Investeringar.....	18
Lokaler	19
Väsentliga personalförhållanden	19
Personalförsörjning (särskilt bristyrkesgrupper)	21
Kompetensutveckling (inklusive chefsutveckling)	21
Intern kontroll	21
Åtgärder för att minska identifierade risker	21
Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning	22
Systematiska kontroller	22

Sammanfattning

Grundskolenämndens samlade måluppfyllelse är i hög grad uppfylld. Tre av sex nämndmål bedöms som i hög grad uppfyllda. Tre mål bedöms delvis uppfyllda.

Inom målområdet social hållbarhet bedöms två av tre nämndmål i hög grad uppfyllda. Antal elever per lärare i grundskola uppvisar en positiv trend och ligger nära etappmålet vid det senaste publicerade resultatet som avser år 2022. De kommunala skolorna står för den största förbättringen. Nämndens satsning på ökad lärartäthet under 2023 förväntas leda till ökad måluppfyllelse över tid. Målet *Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö* bedöms delvis uppfyllt. Etappmålen beträffande gymnasiebehörighet och meritvärde i årskurs 9 uppnås inte. Etappmålet för kunskapsresultat i årskurs 6 uppnås inte, men en förbättring syns hos de kommunala skolorna. Satsningen på pedagogisk och elevnära personal och övrigt genomfört arbete inklusive båda uppdragen från nämnden, exempelvis utveckling av rastverksamhet, förväntas bidra till ökad måluppfyllelse. En positiv trend syns för antal elever per lärare, där det främst är hos de kommunala skolorna som antalet har minskat. Nämndmålet inom ekologisk hållbarhet bedöms i hög grad uppfyllt.

Inom målområdet ekonomisk hållbarhet bedöms målen som delvis uppfyllda. Nämnden visar ett underskott på 0,1 procent, -2,6 mnkr. De främsta orsakerna är de kommunala grundskolornas resultat och högre kostnader än budgeterat för lokalvård. De kommunala grundskolornas ekonomi pressas av lägre antal 6-15-åringar. Detta kommer kräva ett omställningsarbete för att anpassa verksamheten till de lägre volymerna. Uppdragen att ta fram strukturprogram för grundskolenämnden och förskolenämnden har inte blivit klara under året. Sjukfrånvaron har minskat från 8 procent till 7 procent jämfört med föregående år, vilket innebär att etappmålet uppnås. Dock är sjuktalet fortsatt höga. Övriga etappmål inom målområdet uppnås.

Den samlade bedömningen är att nämndens arbete med interna kontroll är betryggande. Planerade åtgärder och kontroll genomförs i hög grad. När brister upptäcks vidtas förbättringsåtgärder.

Förbättringsområden som har identifierats för att möta framtida utmaningar är åtgärder för att möta det minskande antalet barn i grundskoleålder, vilket på kort sikt medför en risk för överkapacitet. Det handlar bland annat om fortsatt effektiviseringsarbete, strategiskt arbete för att optimera lokalutnyttjandet och att följa andelen barn som väljer att gå i kommunala skolor och arbeta för att bibehålla eller helst öka densamma.

Vidare behöver det påbörjade arbetet för förbättrad arbetsmiljö och minskad arbetsrelaterad utmattning fortsätta. Det finns många vinster i att fortsatt arbeta aktivt med systematiskt arbetsmiljöarbete och ambitionen att aktivt förebygga och minska sjukfrånvaron i verksamheterna. En god arbetsmiljö är också en viktig del i arbetet med att säkra kompetensförsörjningen.

Målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Måluppfyllelse
En trygg kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	En trygg och lyckad skolgång lägger grunden för framtiden	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö	🙄 Delvis uppfyllt
		Elevernas undervisning leds av legitimerade och behöriga lärare i respektive ämne	😊 I hög grad uppfyllt
	Huddinges välfärd håller hög kvalitet	Eleverna ges en likvärdig skolgång med hög kvalitet	😊 I hög grad uppfyllt
En hållbar naturkommun - ekologisk hållbarhet	Värna biologisk mångfald och god vattenstatus	Elever och medarbetare har god kännedom och gör aktiva val som bidrar till hållbar utveckling	😊 I hög grad uppfyllt
En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge - ekonomisk hållbarhet	Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi	Grundskolenämnden har en ansvarsfull och effektiv ekonomi	🙄 Delvis uppfyllt
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Nämndens medarbetare är engagerade och har en balanserad arbetssituation	🙄 Delvis uppfyllt

Nämndens mål och resultat

Målområde: En trygg kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: En trygg och lyckad skolgång lägger grunden för framtiden

Nämndmål: Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö

Måluppfyllelse

 Delvis uppfyllt

Motivering

Etappmålen beträffande gymnasiebehörighet och meritvärde i årskurs 9 uppnås inte. Etappmålet för kunskapsresultat i årskurs 6 uppnås inte, men en förbättring syns hos de kommunala skolorna. Satsningen på pedagogisk och elevnära personal och övrigt genomfört arbete inklusive båda uppdragen från nämnden, exempelvis utveckling av rastverksamhet, förväntas bidra till ökad måluppfyllelse.

Resultatanalys

Årskurs 6

Andelen elever i årskurs 6 som har uppnått kunskapskraven i alla ämnen (betyg A-E) avseende lägeskommun är oförändrat jämfört med föregående år, vilket innebär att etappmålet inte uppnås. Huddinges resultat är i nivå med genomsnittskommunen i länet. I jämförelse med de utvalda jämförelsekommunerna är resultatet högre än i Haninge och Järfälla men lägre än i Nacka och Sollentuna. Resultatet har försämrats hos genomsnittskommunen och hos samtliga jämförelsekommuner sedan föregående år.

Med lägeskommun avses elever i både kommunala och fristående skolor belägna i kommunen oavsett var de är folkbokförda. I de kommunala skolorna har resultatet förbättrats något från 73,6 till 74,9 procent medan det har skett en minskning hos fristående skolor från 80,5 till 75,7 procent.

Eftersom förutsättningarna varierar från läsår till läsår är det viktigt att även följa progressionen hos den aktuella årskursen. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet i den kommunala grundskolan följs resultaten upp på detta sätt på totalen samt på skol-, klass- och individnivå. Hos årskurs 6 syns en marginell ökning från 74,0 till 74,8 procent från höstterminen 2022 till vårterminen 2023. En stor förbättring syns dock beträffande meritvärdet hos årskursen, från 168,0 till 228,6. Inför läsåret infördes nya kurs- och läroplaner, och med det nya kunskapskrav, vilket kan vara en förklaring till att meritvärdet har ökat i så hög utsträckning i jämförelse med andelen elever som nått minst E i lästa ämnen.

Årskurs 9

Resultaten beträffande årskurs 9 har försämrats något sedan föregående år. Andelen elever som har gymnasiebehörighet till yrkesprogram har minskat från 88,9 till 85,7 procent. Resultatet har försämrats mer än länsnittet (88,3 procent) och ligger något under detsamma. Av de utvalda jämförelsekommunerna har andelen behöriga till yrkesprogram minskat även i Haninge, Järfälla och Nacka, medan den har ökat något i Sollentuna och Järfälla kommuner. Även meritvärdet i årskurs 9 uppvisar en negativ trend åren 2021-2023, vilket motsvarar trenden hos genomsnittskommunen i länet och hos samtliga jämförelsekommuner förutom Järfälla sedan föregående år. I genomsnittskommunen i länet har meritvärdet minskat från 242,2 till 241,1.

Försämringen avseende gymnasiebehörighet syns hos såväl de kommunala som hos de fristående skolorna, men minskningen är något större hos de kommunala skolorna. Även meritvärdet i årskurs 9 har försämrats hos de kommunala skolorna, medan det är oförändrat hos de fristående.

Progressionen i kunskapsutvecklingen för eleverna i årskurs 9 hos de kommunala skolorna är dock positiv över

tid. Eleverna har ökat sitt meritvärde från 197,4 när de gick i årskurs 7 till 228,1 i årskurs 9.

Resultaten skiljer sig mellan kommunens områden. Mellersta/nordvästra områdena visar ett högre resultat medan sydvästra/östra områdena visar ett lägre resultat, vilket relaterar till områdenas socioekonomiska index. Ett lågt socioekonomiskt index betyder en gynnsam elevsammansättning utifrån hur bakgrundsfaktorerna påverkar kunskapsresultat. Elever som går på skolor i områden med socioekonomiska utmaningar når exempelvis i lägre omfattning behörighet till ett gymnasieprogram jämfört med elever på skolor i områden med goda förutsättningar.

I sydvästra/östra områdena med ett högre socioekonomiskt index har dock meritvärdet ökat sedan föregående år. Samtidigt har meritvärdet i mellersta/nordvästra områdena sjunkit.

Flickor uppnår generellt högre resultat än pojkar. Skillnaden beträffande meritvärde har ökat jämfört med föregående år. Skillnaden beträffande gymnasiebehörighet är mindre och oförändrad jämfört med föregående år.

Det försämrade resultatet hos årskurs 9 kan bero på att det är en pandemirabbad årskurs. Eleverna gick i årskurs 7 när skolorna arbetade aktivt med delvis när- och fjärrundervisning. Möjligheten att kunna arbeta med grupper av elever i digital undervisning var en viktig och nödvändig del i arbetet med att minska smittspridningen. Digital undervisning begränsar lärarens möjlighet till kreativ och differentierad undervisning, och den sociala faktorn i lärandet, där elever lär sig i relation till andra, minskar betydligt. Dessa faktorer kan ha bidragit till en viss sänkning av resultatet.

De tre övriga indikatorerna följs upp vartannat år, nästa gång 2024.

Genomfört arbete

Genomfört arbete utifrån nämndens strategi med ökad lärartäthet och att i större utsträckning få resurser ut i verksamheten samt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet förväntas leda till ökad kvalitet på undervisningen och förbättrade resultat över tid. Arbetet kräver uthållighet och långsiktighet. Det kan ta tid innan insatserna leder till mätbara resultat.

Övrigt planerat arbete för måluppfyllelse har genomförts som planerat. Det systematiska kvalitetsarbetet i skolan har utvecklats och utökats under året genom förbättrade rutiner, fler skolbesök och kvalitetsdialoger på enhetsnivå med fokus på ökad målqualität. Insatser har genomförts utifrån enheternas behov, exempelvis arbete med elevhälsoteamen vid skolorna.

Den framtagna kommungemensamma rutinen för att främja skolnärvaro har implementerats. Från och med augusti har närvaroteamet påbörjat sitt arbete som stöd för skolor i komplexa elevärenden. Närvaroteamet bedrivs i projektform under 2023/2024.

Inom ramen för arbetet med att uppfylla handlingsplanerna med koppling till det kommunövergripande preventionsarbetet ges medarbetare ökad kunskap för att tidigt kunna upptäcka missförhållanden och information om vilket stöd som finns att få görs lättillgängligt för såväl medarbetare som vårdnadshavare. En serie föräldraföreläsningar har genomförts i samverkan med verksamhet inom socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden och Polisen i syfte att informera om risk- och skyddsfaktorer för att motverka insocialisering av barn och unga till kriminella nätverk. Förvaltningen har även ingått i ett pilotprojekt för meningsfull fritid för barn 10-12 år med syftet att tillhandahålla avgiftsfria ledarledda fritidsaktiviteter utifrån platsspecifik samverkan med kultur- och fritidsförvaltningen, socialtjänsten och civilsamhället. Projektet har visat goda resultat som till exempel att fler barn deltar i ledarledda fritidsaktiviteter och stärkt platsspecifik samverkan mellan parterna som har ingått i projektet.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun (andel %)	77,3 %	75,5 %	75,1 %	77 %	89 %
Grad av psykisk hälsa åk 9 lägeskommun (index 0-100)		56			65
Elever i åk 5 som känner sig trygga i skolan, lägeskommun (index 0-10)		7,1			8
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun (andel %)	89,5 %	88,9 %	85,7 %	90 %	96 %
Elever i åk 9, meritvärde, lägeskommunenomsnitt 17 ämnen	244,5	241,6	237,9	245	267

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Elever i åk. 5 som upplever att vuxna i skolan förhindrar kränkningar (index 0-10)		6,5			7,5

De indikatorer som saknar etappmålvärde 2023 mäts vartannat år.

Nämndens uppdrag till förvaltning	Status	Kommentar
Grundskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att arbeta fram nästa nivå av den digitala NPF-utbildning som ett led i att NPF-säkra alla skolor	✓ Klart	Ett upplägg för fortbildningen är framtaget. Den utgår från Specialpedagogiska skolmyndighetens digitala föreläsningsserie och genomförs på ett antal pilotskolor för att ytterligare utveckla innehållet innan fortbildningen presenteras för alla grundskolor under 2024.
Grundskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att säkerställa en fungerande rastverksamhet	✓ Klart	Inför läsårsstarten 2023/2024 så har ett stödmaterial som kan användas som stöd i skolornas fortsatta arbete tagits fram. Stödmaterialiet består av tre olika delar: 1. en handledning som bland annat beskriver viktiga steg i att bygga upp en rastverksamhet, rastbod och lästips, 2. en inspirationsföreläsning från Visättraskolan och 3. två workshops. En workshop syftar till att ge skolorna stöd i att kartlägga rastverksamheten på den egna skolan, styrkor och utvecklingsmöjligheter. Den andra workshopen syftar till att kartlägga skolmiljön med fokus på tryggheten, en trygghetsvandring där man tillsammans ska kartlägga skolans olika områden. Skolornas arbete med rastverksamheten och hur väl de arbetar för att rasten ska fungera som en främjande och förebyggande insats har följts upp, och kommer fortsätta att följas upp inom ramen för skolornas systematiska kvalitetsarbete, under kvalitetsdialogerna och under verksamhetsbesök. En kommungemensam modell har tagits fram och arbetet med rastverksamheten kommer utgöra en fortsatt viktig del i det förebyggande och främjande arbetet på skolorna.

Nämndmål: Elevernas undervisning leds av legitimerade och behöriga lärare i respektive ämne

Måluppfyllelse

I hög grad uppfyllt

Motivering

Antal elever per lärare i grundskola uppvisar en positiv trend och ligger nära etappmålet vid det senaste publicerade resultatet som avser år 2022. De kommunala skolorna står för den största förbättringen. Nämndens satsning på ökad lärartäthet under 2023 förväntas leda till ökad måluppfyllelse över tid.

Analys

Från att ha haft ett jämförelsevis högt antal elever per lärare har antalet sjunkit till samma nivå som länssnittet och de utvalda jämförelsekommunerna vid det senaste publicerade resultatet. Det är främst hos de kommunala skolorna som det har skett en minskning, från 15,1 elever per lärare 2021 till 13,5 2022. Hos de fristående skolorna var motsvarande förändring från 16 till 15,3. Den särskilda satsningen på fler lärare har haft tydligt genomslag på lärartätheten. Under läsåret 2022/2023 ökade antalet legitimerade och behöriga lärare i kommunal skola med knappt 74 lärare jämfört med föregående läsår (Skolverkets statistik 15 oktober aktuellt läsår). Hos de fristående skolorna är antalet oförändrat. Under 2023 har 30 lärartjänster tillsatts inom ramen för särskild satsning i kommunens Mål och budget 2023.

Översynen av chefstäthet och effektivisering av administrationen har dessutom möjliggjort en ökning av lärartäthet och övrig pedagogisk personal samtidigt som syftet är att jämna ut omotiverade skillnader mellan skolor. Inom ramen för skolornas systematiska kvalitetsarbete kartläggs behöriga lärare per skola som grund för arbetet med att öka lärarbehörigheten.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Elever/lärare (heltidstjänst) i grundskola åk 1-9, lägeskommun (antal)	15,2	13,8		13	12

Resultatet för indikatorn redovisas med ett års eftersläpning, vilket innebär att etappmålet för 2023 avser 2022 års resultat.

Nämndens uppdrag till förvaltning	Status	Kommentar
Grundskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att under 2023 se över, åtgärda och jämna ut chefstätheten	✓ Klart	Under 2023 har verksamheten haft nyckeltal att förhålla sig till. Skolorna har rapporterat personalstatistik i avsedd mall och nyckeltalen följdes upp löpande under året. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har rektorerna redogjort för nu-läget och skolcheferna har också följt upp inför denna analys med ekonomerna. Nyckeltalens målnivåer har uppfyllts med vissa variationer mellan enheter.

Kommunfullmäktigemål: Huddinges välfärd håller hög kvalitet

Nämndmål: Eleverna ges en likvärdig skolgång med hög kvalitet

Måluppfyllelse

😊 I hög grad uppfyllt

Motivering

Etappmålet för andel elever som klarat alla delprov uppnås inte. Mot bakgrund av att resultatet hos kommunala skolor har förbättrats samt genomfört arbete för måluppfyllelse, till exempel satsningen på fler lärare i lågstadiet, förslag till nya principer för socioekonomisk fördelning och systematiskt kvalitetsarbete för ökad likvärdighet görs en bedömning om måluppfyllelse i hög grad.

Resultatanalys

Etappmålet för andel elever i årskurs 3 som klarat delprov uppnås inte och har försämrats något sedan föregående år, från 71 procent till 69 procent. Huddinges resultat för 2022 är en procentenhet högre än länsnittet och högre än flertalet jämförelsekommuner. Andelen flickor är högre än andelen pojkar, 73 respektive 66 procent.

En förbättring syns hos kommunala skolor, från 68 procent 2021 till 69 procent 2022, medan resultatet för fristående skolor har försämrats från 74 procent till 70 procent.

De två övriga indikatorerna följs upp vartannat år, nästa gång 2024.

Genomfört arbete

Ett aktivt arbete för ökad måluppfyllelse har genomförts enligt plan. Arbetet för ökad lärartäthet samt översyn av omotiverade skillnader mellan skolor avseende chefstäthet och icke-pedagogiska stödfunktioner bidrar till likvärdighet mellan skolor. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har en prioriterad aktivitet varit att arbeta för likvärdighet mellan skolenheterna. Syftet är att möjliggöra för skolorna att i ännu högre utsträckning arbeta för att eleverna ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling och att de ska känna sig trygga i skolan.

Sedan 2022 samlas nämndens personal och kompetens inom modersmål, studiehandledning och mottagande av nyanlända i enheten Språkcentrum som erbjuder modersmålsundervisning och studiehandledning till elever i kommunens grundskolor. På Språkcentrum undervisar cirka 80 pedagoger i 45 olika språk. Resultaten i medarbetarenkäten är mycket goda och medarbetarna trivs och upplever att de utvecklas på arbetsplatsen. Under läsåret 2022/2023 pågick ett intensivt arbete med att starta en effektiv och kvalitativ hantering av mottagandet av nyanlända elever. Mottagningen öppnade i augusti 2023 och arbetar med den obligatoriska kartläggningen, samt med att ge eleverna en två veckor lång introduktion till det svenska skolsystemet och samhället, för att underlätta integreringen i grundskolan.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, lägeskommun (andel %)		71 %	69 %	72 %	85%

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Eleverna i åk. 5 övergripande nöjdhet (index 0-10)		7			8
Elever i åk. 5 som känner studiero i skolan, lägeskommun (index 0-10)		5,5			8

De indikatorer som saknar etappmålvärde 2023 mäts vartannat år.

Nämndens uppdrag till förvaltning	Status	Kommentar
Grundskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att föreslå nya principer för den socioekonomiska fördelningen 2024	✓ Klart	Förvaltningen har tagit fram ett förslag som innebär att nuvarande modell för fördelning av socioekonomiskt tillägg till grundskola behålls, men modifieras för att bättre möta behoven hos enheter som har de största socioekonomiska utmaningarna. Grundskolenämnden har beslutat om revideringen enligt förslaget vid sammanträdet den 12 december 2023, med tillämpning från och med 2024.
Grundskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att servera frukost på kommunala skolor	✓ Klart	Uppdraget har genomförts och samtliga grundskolor erbjuder frukost till samtliga elever.

Målområde: En hållbar naturkommun - ekologisk hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: Värna biologisk mångfald och god vattenstatus

Nämndmål: Elever och medarbetare har god kännedom och gör aktiva val som bidrar till hållbar utveckling

Måluppfyllelse

I hög grad uppfyllt

Motivering

Matsvinnet inom kommunal skola har minskat under de senaste fyra åren och etappmålet uppnås. Etappmålet för andel elever med godkänt betyg i biologi åk 9 uppnås inte. Mot bakgrund av att arbetet för måluppfyllelse fortlöper enligt plan, till exempel utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet och lärande för hållbar utveckling, är bedömningen att målet är i hög grad uppfyllt.

Resultatanalys

Minskat matsvinn är en del av kommunens måltidspolicy och miljöprogram. Resultat för indikatorn beträffande matsvinn finns endast tillgängligt för kommunala skolor. Verksamheten har under året arbetat aktivt med att minska matsvinnet och 2023 års resultat är det lägsta sedan 2016.

Etappmålet för andel elever med godkänt betyg i biologi åk 9 uppnås inte. Resultatet är i nivå med genomsnittskommunen i länet. Indikatorn bedöms dock inte vara tillräckligt träffsäker för bedömning av måluppfyllelsen.

Genomfört arbete

Måltidspolicyn innehåller, förutom målsättningar för matsvinn, även målsättningar om att inköpt mängd kött och charkprodukter av nöt- och fläskkött ska vara balanserad i förhållande till den totala inköpsmängden livsmedel samt att andelen ekologiska livsmedel ska vara hög. Inom måltidsverksamhet i kommunen totalt syns en stadig minskning av andelen inköpt nöt- och fläskkött under de senaste åren. Under 2023 uppgick andelen till den lägsta nivån sedan mätningarna startade 2015 i kommunen. Hos grundskolenämndens verksamhet var andelen nöt- och fläskkött 3,4 procent. Inköp av ekologiska livsmedel har dock minskat i grundskolan från 29,8 procent 2022 till 26,4 procent 2023, vilket även är en trend i Huddinge kommun totalt. Inom grundskoleverksamheten finns det stora skillnader mellan enheterna från 17,4 procent inköp av ekologiska livsmedel till 46,5 procent. En bidragande orsak till att de ekologiska inköpen har minskat kan vara de kostnadsökningar som skedde under 2022 och 2023.

Under året har arbetet med lärande för hållbar utveckling fortlöp och det ingår även i läroplanen som i sin tur

är en utgångspunkt för det systematiska kvalitetsarbetet, vilket har utvecklats och utökats under året.

Grundskolorna arbetar sedan flera år tillbaka aktivt med projektet Säkra skolvägar genom att på olika sätt uppmuntra barn att gå eller cykla till skolan. Projektet bidrar till att minska koldioxidutsläpp från transporter och lägger grunden för att gå eller cykla blir en vana. Vidare bidrar projektet till en säkrare trafikmiljö för de som går eller cyklar. Exempel på aktiviteter inom projektet är: kampanjen bilfri vecka, gå- och cyklatävling, gåtåg och ordna med avlämningsplatser. Resvaneundersökningen för 2023 visar att andelen barn som skjutsas med bil minskar. Totalt skjutsas 20 procent av eleverna med bil till skolan, vilket är en minskning med en procentenhet sedan den förra mätningen.

Under året har barn- och utbildningsförvaltningen deltagit aktivt i ett återbruksprojekt i samband med flytt från kontorslokaler på Gymnasietorget till befintliga kontorsplatser i kommunhuset. Arbetet har lett till återanvändning av en stor andel av kontorsmöbler och elektronik från Gymnasietorget, vilket har bidragit till såväl minskad klimatpåverkan som minskad resursförbrukning. En uppskattning visar att arbetet hittills har inneburit en besparing av utsläpp av växthusgaser om cirka 24 500 kg CO₂e.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Matsvinn antal gram per portion och lunch ska minska, lägeskommun	38	35	32	37	30
Andel elever som uppnått godkänt betyg i biologi åk 9, lägeskommun	95,7 %	94,4 %	93,2 %	94,5 %	96%

Målområde: En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge - ekonomisk hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi

Nämndmål: Grundskolenämnden har en ansvarsfull och effektiv ekonomi

Måluppfyllelse

 Delvis uppfyllt

Motivering

Grundskolenämnden visar ett resultat som är i stort sett enligt budget. Underskottet uppgår till 0,1 procent. Nämnden har fortsatt arbetat med att minska kostnader för administration och stödfunktioner för att kunna prioritera undervisningen. Sammantaget har de egna skolornas intäkter minskat med 12 mnkr jämfört med 2022. Detta tillsammans med inflation och löneökningar gör att de egna skolornas resultat måste täckas av tidigare års överskott. Överskott för bland annat skolskjuts och andra centrala överskott gör att de egna skolornas resultat och de stora extra städkostnader nämnden drabbats av i stort sett täcks. De lägre elevvolymerna kommer ställa krav på omställning av verksamheten. Utöver detta är arbetet med strukturprogrammet som försenats en viktig parameter. Nämnden begär en positiv resultatöverföring till 2024. Måluppfyllelsen bedöms därför som delvis uppfyllt.

Analys

Ett minskande elevunderlag för de kommunala skolorna kommer att göra anpassningar nödvändiga på de egna skolenheterna. Detta arbete har pågått under året och kommer att behöva fortsätta även under 2024. Några skolor är mer utsatta än andra så det framtida arbetet kommer inriktas på att stödja just dessa. Det är troligt att det kommer att krävas personalanpassningar för att ha möjlighet att ta bort nuvarande underskott i den egna verksamheten. De centrala kostnaderna bedöms vara under kontroll i det framtida arbetet.

Ett aktivt arbete har skett under hela året för att söka så många aktuella statsbidrag som möjligt för att stödja verksamheten.

Arbetet med att organisera administrationen effektivt och ändamålsenligt till förmån för ökad elevnära och

pedagogisk personal har fortsatt under året, vilket beskrivs närmre i avsnittet *Effektiviseringsarbete*.

- Effektivare samt minskad administration och icke pedagogisk stödverksamhet, både på central förvaltning och på skolorna
- Minskad chefstäthet, både på central förvaltning och på skolorna

Av tio uppdrag bedöms sex bli klara. Övriga uppdrag ingår i lokalresursplanen och avser framtagande av strukturprogram för grund- och förskola. Dessa uppdrag är inte klara under 2023 på grund av förändrad tidplan och delvis nytt arbetssätt inom förvaltningen för arbetet innebär att de planeras bli klara första halvåret 2024.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Budgethållning (%)	1,4 %	0,6 %	-0,1 %	0 %	0%

Nämndens uppdrag till förvaltning	Status	Kommentar
Grundskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheterna till en samlad ekonomifunktion	✓ Klart	En utredning har genomförts. Av slutsatserna framgår att det i dagsläget inte finns skäl att inrätta en samlad ekonomifunktion.
<i>Från Kommunfullmäktige</i> Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda en samlad funktion för kost- och måltidsbespising för Huddinges samtliga kommunala enheter	✓ Klart	Förvaltningen har medverkat i det kommunövergripande projektet. Utredningen har genomförts under våren 2023 och godkändes av kommunfullmäktige i november. Den visar att en samlad måltidsorganisation bedöms kunna möjliggöra en bättre överblick och ge bättre förutsättningar att arbeta strategiskt för att säkra en hög och likvärdig kvalitet på måltiderna. Erfarenheten från andra kommuner är att en samlad måltidsorganisation även har potential att vara mer kostnadseffektiv än en decentraliserad. Utredningen rekommenderar därför att kommunen skapar en samlad måltidsorganisation och att detta görs i två steg. I steg ett skapas en samlad måltidsorganisation för köken inom barn- och utbildningsförvaltningen. Syftet med detta är att möjliggöra ett fokus på att skapa välfungerande arbetssätt inom barn- och utbildningsförvaltningen. I ett andra steg kan sedan en helt gemensam kommunövergripande måltidsorganisation skapas.
<i>Från Kommunfullmäktige</i> Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att tillsammans med grundskolenämnden och utreda möjligheten att samlokalisera delar av anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola i syfte att säkerställa en individanpassad verksamhet av hög kvalitet, platstillgång och ökad kostnadseffektivitet.	✓ Klart	Grundskolenämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har i Mål och budget 2023 getts i uppdrag att tillsammans utreda möjligheten att samlokalisera delar av kommunens verksamhet i anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola. Utredningen har genomförts av tjänstemän vid barn- och utbildningsförvaltningen, gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen samt vid kommunstyrelsens förvaltning. Utredningen visar att det inte föreligger något behov av samlokalisering för barn- och utbildningsförvaltningens del, men att lokalsituationen inom verksamheten i anpassad gymnasieskola är ansträngd, vilket behöver lösas genom att ytterligare platser tillförs.
<i>Från lokalresursplan</i> Grundskolenämnden uppdras ta fram en plan för avvecklingen av nämndens kontorslokaler inför inflyttning i det nya kommunhuset. Leds inom ramen för kommunhusprojektet.	✓ Klart	Verksamhet på Gymnasietorget 1 flyttade till kommunhuset i september 2023. Samtidigt flyttade verksamhet på Kommunalvägen 1 till lokaler i anslutning till Tomtbergaskolan.
<i>Från lokalresursplan</i> Grundskolenämnden uppdras att utreda möjligheten att fortsätta använda panncentralen som fritidslokal för Visättraskolan	✓ Klart	Utredningen resulterade i ett bygglov med möjlighet att bedriva fritidsverksamhet i lokalerna.
<i>Från lokalresursplan</i> Grundskolenämnden uppdras om utredning avseende hur Solfagraskolan ska evakueras i samband med genomförande av projektet	✓ Klart	Beslut togs i december 2023 att Källbrinkspaviljongerna ska användas för evakuering av Solfagraskolan.
<i>Från lokalresursplan</i> Grundskolenämnden uppdras att ta fram strukturprogram för Nordvästra Huddinge (gemensamt för förskolenämnden och grundskolenämnden).	✗ Ej klart i år	Förändrad tidplan och delvis nytt arbetssätt inom förvaltningen för det fortsatta arbetet innebär att strukturprogrammen planeras bli klara första halvåret 2024.
<i>Från lokalresursplan</i> Grundskolenämnden uppdras att ta fram strukturprogram för Sydvästra Huddinge (gemensamt för förskolenämnden och grundskolenämnden).	✗ Ej klart i år	Förändrad tidplan och delvis nytt arbetssätt inom förvaltningen för det fortsatta arbetet innebär att strukturprogrammen planeras bli klara första halvåret 2024.

Nämndens uppdrag till förvaltning	Status	Kommentar
Från lokalresursplan Grundskolenämnden uppdras att ta fram skolstrukturprogram för Östra Huddinge (gemensamt för förskolenämnden och grundskolenämnden).	 Ej klart i år	Förändrad tidplan och delvis nytt arbetssätt inom förvaltningen för det fortsatta arbetet innebär att strukturprogrammen planeras bli klara första halvåret 2024.
Från lokalresursplan Grundskolenämnden uppdras att ta fram skolstrukturprogram för Mellersta Huddinge (gemensamt för förskolenämnden och grundskolenämnden).	 Ej klart i år	Förändrad tidplan och delvis nytt arbetssätt inom förvaltningen för det fortsatta arbetet innebär att strukturprogrammen planeras bli klara första halvåret 2024.

Kommunfullmäktigemål: Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare

Nämndmål: Nämndens medarbetare är engagerade och har en balanserad arbetssituation

Måluppfyllelse

 Delvis uppfyllt

Motivering

Sjukfrånvaron visar en positiv trend och periodens utfall ligger under etappmålet för året. Utfall för övriga indikatorer ligger i nivå med etappmålen och planerat arbete har genomförts enligt plan. Utvecklingen visar flera positiva tecken samtidigt som det aktiva arbetet med målet behöver fortsätta för att nå den långsiktiga målsättningen. Mot bakgrund av det bedöms målet som delvis uppfyllt.

Resultatanalys

Sjukfrånvaron har minskat från 8 procent till 7 procent jämfört med föregående år. Sjuktalet är fortsatt höga och det finns många vinster i att arbeta aktivt med systematiskt arbetsmiljöarbete och ambitionen att aktivt förebygga och minska sjukfrånvaron samt arbetsrelaterad utmattning i verksamheterna. Övriga indikatorer som hämtas från medarbetarenkäten uppnår etappmålen.

Arbetet med förbättrad målkvalitet är också ett fortsatt viktigt utvecklingsområde. Det finns stora skillnader mellan enheter beträffande medarbetarnas upplevelse av att målen är tydliga och möjliga att påverka.

Genomfört arbete

Ett prioriterat område under året har varit att aktivt arbeta för förbättrad arbetsmiljö och att minska den arbetsrelaterade utmattningen bland pedagogisk personal. En handlingsplan för att minska den arbetsrelaterade utmattningen bland pedagogisk personal har tagits fram i dialog med fackliga representanter. Minskad arbetsrelaterad utmattning är även ett prioriterat område i det systematiska kvalitetsarbetet och i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under året har förvaltningen arbetat för en sammanhållen struktur för systematiskt arbetsmiljö- och kvalitetsarbete. Tydliga mål som är möjliga att följa upp tas fram och följs upp vid kvalitetsdialoger och verksamhetsbesök. Medarbetarenkäten utgör ett viktigt och konkret underlag för likvärdig uppföljning.

Projektet Riskorienterat arbetssätt (ROA) har utvärderats och erfarenhetsutbyten har skett mellan förvaltningar och med stöd av Sveriges kommuner och regioner. Förvaltningen har fått lärdomar som används i det fortsatta arbetet med systematiskt arbetsmiljöarbete och ambitionen att aktivt förebygga och minska sjukfrånvaron på barn- och utbildningsförvaltningen.

Satsningen på fler lärare och minskad administration samt pågående arbete med uppdragen som kopplas till målet förväntas även bidra till förbättrad arbetsmiljö och måluppfyllelse.

Indikatorer	2021	2022	2023	Etappmål 2023	Målvärde 2030
Sjukfrånvaro totalt bland anställda, andel %	8 %	8 %	7,1 %	7,8 %	6%
Medarbetarengagemang (HME) (index 0-100)	80	81	82	81	85
Arbetsrelaterad utmattning (index 0-100)			42	42	30
Målkvalitet (index 0-100)	68	69	70	70	80

Nämndens uppdrag till förvaltning	Status	Kommentar
Grundskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att se över andelen medarbetare per chef och ickepedagogisk personal inom de kommunala grundskolorna	✓ Klart	Skolorna har rapporterat in nyckeltalen i en avsedd mall, men har också fått redogöra mellan de olika rapporteringarna. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har rektorerna redogjort för nu-läget, och skolcheferna har också följt upp inför denna analys med ekonomerna. Nyckeltalen är uppfyllda, men förvaltningen bedömer att arbetsbelastningen har ökat, framför allt för befintlig skolledning. Forskning visar att skolledningen är en avgörande faktor för skolframgång. En skolledning som är kvar över tid, som visar riktningen med en tydlig vision, tydliga mål, och som är engagerade i det pedagogiska utvecklingsarbetet. En skolledning som också har förmågan att skapa engagemang, sammanhang och tillhörighet. Omsättning skapar stress och stora påfrestningar i medarbetarnas arbetsmiljö, som i sin tur kan leda till hög omsättning även bland personalen, vilket ytterst drabbar eleverna. I det fortsatta arbetet framåt är det således viktigt att skapa stabilitet och kontinuitet, i alla led.
Grundskolenämnden ger barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att prioritera ett strukturerat och metodiskt arbete för att minska den arbetsrelaterade utmattningen bland pedagogisk personal.	✓ Klart	Förvaltningen har tagit fram en handlingsplan för att minska den arbetsrelaterade utmattningen bland pedagogisk personal i dialog med fackliga representanter. Under 2024 fortsätter arbetet med åtgärder i framtagna handlingsplan.

Årets händelser

Lokalvård

Sedan maj 2023 sköts lokalvården i Huddinge kommun av två externa leverantörer. Uppstarten har inneburit en del problem med utförandet. Arbete med leverantörerna för att komma till rätta med dessa problem pågår.

Effektiviseringsarbete

Grundskolenämnden har ett pågående omställningsarbete för att bygga en effektiv och ändamålsenlig verksamhet som klarar av att möta framtida utmaningar. Fokus för arbetet under 2023 har varit tudelat:

- Effektivare samt minskad administration och icke pedagogisk stödverksamhet, både på central förvaltning och på skolorna
- Minskad chefstäthet, både på central förvaltning och på skolorna

Parallellt med effektiviseringsarbetet har nämnden gjort satsningar på att öka lärartätheten. Arbetet har haft tydligt genomslag på lärartätheten enligt statistik från Kolada. Huddinges utfall vid det senaste publicerade resultatet 2022 är i paritet med flertalet jämförelsekommuner och högre än snittet i länet.

Administration

De senaste åren har verksamheten arbetat med organisatoriska anpassningar för att minska kostnader och nyttja större del av resurserna till den elevnära verksamheten.

Under 2023 har fokus varit på arbete för ökad likvärdighet, bland annat genom att jämma ut omotiverade organisatoriska skillnader mellan de kommunala skolenheterna med utgångspunkt i uppsatta målvärden för antal medarbetare per chef, elevantal per chef, elevantal relaterat till icke pedagogisk personal. Nyckeltalen har följts upp per skolenhet inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Nämnden behöver säkerställa att utfallet av genomförda förändringar bidrar till ändamålsenliga och effektiva processer.

Måltider

Under 2023 har barn- och utbildningsförvaltningen medverkat i det kommunövergripande projektet för utredning av en samlad funktion för kost- och måltidsbespisning för Huddinges samtliga kommunala enheter. Utredningen visar att en samlad måltidsorganisation har potential att vara mer kostnadseffektiv än en

decentraliserad. Bedömningen är också att den möjliggör en bättre överblick och ger bättre förutsättningar att arbeta strategiskt för att säkra en hög och likvärdig kvalitet på måltiderna. Med utgångspunkt i utredningens rekommendation har kommunfullmäktige i Mål och budget 2024 gett grundskolenämnden i uppdrag att tillsammans med förskolenämnden skapa en samlad måltidsorganisation. Syftet är att möjliggöra ett fokus på att skapa välfungerande arbetssätt inom barn- och utbildningsförvaltningen och därefter i ett andra steg kan en helt gemensam måltidsorganisation skapas.

Förskolornas måltidsorganisation ändrades redan under hösten 2023 som ett första steg mot den förvaltningsgemensamma organisationen. Lärdomar från denna förändring kommer att integreras i utvecklingsarbetet under 2024.

Digitalisering

Ökad digitaliseringstakt och arbete i enlighet med kommunens fokusområden för digitalisering är också en viktig förutsättning för nämndens effektiviseringsarbete. Målsättningen är att digitaliseringen ska bidra till mer effektiva processer och förenklad administration för såväl invånare som personal. Fokus under 2023 har varit på att kartlägga och utveckla befintliga processer för att skapa förutsättningar att dra nytta av digitaliseringens möjligheter inom digital service och smartare arbetssätt.

Effektivare lokalutnyttjande

Grundskolenämndens arbete med ett effektivt lokalutnyttjande utgår ifrån nämndens lokalbehovsprognos och kommunens lokalresursplan. Nämnden ser löpande över hur lokalerna kan nyttjas mer kostnadseffektivt och anpassa verksamheter utifrån behov. Grundskolenämnden har effektiviserat sitt lokalutnyttjande under året genom att se över behoven på respektive grundskola, bland annat har Vistaskolan avvecklat en paviljong och genom att lösa undervisningen i befintliga lokaler har nämnden minskat lokalkostnaderna.

Centralt har barn- och utbildningsförvaltningen effektiviserat sitt lokalutnyttjande genom att lämna kontorslokalerna på Gymnasietorget för att istället flytta in i kommunhuset och nyttja befintliga kontorsplatser. Grundskolestöd har lämnat externa lokaler på Kommunalvägen 1-5 och nyttjar istället lokaler som finns vid den kommunala grundskolan Tomtbergaskolan.

Ekonomi

Driftsredovisning

Kommunfullmäktige fattade i december 2022 beslut om nämndernas budgetramar för 2023. Grundskolenämndens budgetram för 2023 uppgår till 2 052,7 miljoner kronor. Vid uppföljningar under året ökades budgeten med 850 000 kronor för satsning på digitalisering och 1,6 miljoner kronor för biblioteksatsning. Den sammanlagda ramen uppgår därmed till 2 055,1 miljoner kronor.

Utgångspunkten för årets budget är föregående års budgetram (1 945,1 miljoner kronor) med uppräknings för volymförändringar inom grundskola, anpassad grundskola och fritidsverksamhet på sammanlagt 2,5 miljoner kronor.

Utöver ovan uppräknings tillkommer 105,1 miljoner kronor för:

- Tillskott för tillkommande lokalhyror 2023 och justering av lokalram för minskade volymer 2024–2025 (25,4 miljoner kronor)
- Fler lärare och ökad kompetens kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) (30,0 miljoner kronor)
- Höjt personalomkostnadspålägg (49,0 miljoner kronor), främst till följd av högre pensionskostnader
- Effekthemtagning till följd av samordnad städupphandling (-9,9 miljoner kronor)
- Skolskjuts, indexuppräknings till följd av nytt interimsavtal (10,0 miljoner kronor)
- Omorganisation digitalisering (-1,2 miljoner kronor)
- Övriga tillskott som bland annat utökad lovskola (1,8 miljoner kronor)

I ramen ingår ingen uppräknings för ökade löner och priser.

Volym	Budget 2022	Budget 2023
Grundskoleelever	15 936	15 870
Anpassad grundskola elever	195	210
Skolbarnomsorg F-3 elever	5 831	5 694
Skolbarnomsorg 4-6 elever	1 663	1 663

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Budget helår	Utfall helår	Avvikelse helår	Perioden föregående år
Verksamhetens intäkter	1 501 133	1 499 559	-1 573	1 521 432
Personal	-1 328 568	-1 339 945	-11 377	-1 242 948
Lokaler	-328 441	-325 014	3 427	-311 843
Bidrag kostnader	0	-137	-137	-94
Köp av verksamhet	-449 474	-453 915	-4 441	-479 200
Övrigt	-1 449 726	-1 438 187	11 539	-1 446 301
Verksamhetens kostnader	-3 556 209	-3 557 197	-988	-3 480 387
Årets resultat	-2 055 077	-2 057 638	-2 561	-1 958 955
<i>varav uttag Eget kapital</i>			0	0
<i>Balansresultat/budgetavvikelse</i>			17 944	11 980
<i>IB eget kapital</i>			59 128	56 990
<i>Resultatöverföring</i>			2 524	2 138
<i>UB eget kapital</i>			61 652	59 128

Till balanskravsresultatet har nämnden fört årets resultat, volymförändringar samt andra strukturella faktorer

Grundskolenämndens sammanlagda resultat mot budget uppgår till -2,6 miljoner kronor. Under året har prognosen visat ett positivt resultat. Avvikelsen beror på sämre resultat än förväntat för de egna skolornas ordinarie resultat främst på grund av ökade kostnader för lokalvård.

Lägre arvoden gör att nämndkostnaderna understiger budget med 0,6 miljoner kronor.

Den centrala förvaltningen redovisar ett underskott på 21,4 miljoner kronor. 14,7 miljoner kronor av detta underskott utgörs av kostnader för överbliven städpersonal. Vidare finns underskott för inhyrd personal och konsultkostnader, 8,5 miljoner kronor. Överskott mot budget för fastighetskostnader minskar det samlade underskottet.

Det kommunala avdraget redovisar ett överskott mot budget på 2,0 miljoner kronor. Högre personalkostnader uppvägs av lägre utgifter för varor och tjänster. Kostnaderna för IT och licenser har varit lägre än budget. Mindre överskott finns också för köp av verksamhet externt och stöd till egna grundskolor.

Det centrala grundskolestödet redovisar ett underskott mot budget på 5,1 miljoner kronor. Intäkterna från statsbidrag är högre än budgeterat, men uppväger inte underskottet för personalkostnaderna som uppgår till 5,7 miljoner kronor. Kostnaderna för varor och tjänster överstiger också budget med cirka 1,0 miljoner kronor.

De egna grundskolorna visar på ett underskott. En stor del av detta beror på kostnader för lokalvård.

De egna skolornas underskott täcks av tidigare års överskott.

Framöver kommer stöd att fokuseras på de skolor som visar de största underskotten.

Nettokostnaderna för hemkommun och placering ger ett överskott mot budget på 48,2 miljoner kronor.

7,3 miljoner kronor är intäkter från statsbidrag, försäljning samt taxor och avgifter.

De interna kostnaderna för ökad lärartäthet går med överskott centralt på 7,8 miljoner kronor. Kostnaderna för skolskjuts ger ett överskott mot budget på 11,1 miljoner kronor. Tilläggsbeloppet för individuellt stöd ger också ett mindre överskott på 1,0 miljoner kronor.

I grundbeloppen finns överskott för kostnader anpassad grundskola och anpassat fritidshem. Överskottet uppgår till 13,7 miljoner kronor. Övriga resultat inom grundbeloppssystemet uppgår till +7,2 miljoner kronor.

Resultatöverföring

Enligt ekonomistyrningsprinciperna så för nämnden med sig hela resultatet, över- och underskott, till nästa år upp till maximalt 3 procent av nämndens nettobudget. Nämnden ska i sin verksamhetsberättelse hos kommunstyrelsen begära resultatöverföring.

Överskott får föras med till nästkommande år som eget kapital men genom det av nämnden tidigare beslutade interna regelverk får enheterna maximalt ta med sig fem procent av sin budgetomslutning. Detta innebär att enheter som har ett högre eget kapital än 5 procent omfördelas till andra enheter.

Grundskolenämnden har ingående balans (IB) för eget kapital 2023 på 59,1 miljoner kronor varav 47,2 miljoner kronor avser ingående balans för de kommunala grundskolorna i egen regi. Grundskolenämnden begär resultatöverföring på 17,9 miljoner kronor enligt beskrivning i anslutning till tabellen Resultaträkning. Utgående balans (UB) kan dock inte överstiga 3 procent av nettobudgeten, vilket begränsar UB till 61,7 miljoner kronor.

Grundskolorna i egen regi redovisar ett underskott på -13,3 miljoner kronor i ordinarie verksamhet. Utgående balans för egen regi uppgår därmed till 34,0 miljoner kronor av de sammantagna 61,7 miljoner kronorna.

Ovanstående resonemang förutsätter att kommunfullmäktige beslutar att nämnden får använda upparbetade överskott eller eget kapital i enlighet med ekonomistyrningsreglerna.

Ekonomi, drift (per verksamhet)

Verksamhet, tkr	Budget helår	Utfall helår	Avvikelse helår	Avvikelse (%)	Perioden föregående år
Politisk verksamhet	1 260	637	623	49 %	1 027
Pedagogisk verksamhet	2 053 815	2 057 002	-3 187	0 %	1 957 927
Årets resultat	2 055 075	2 057 639	-2 564	0 %	1 958 954

Politisk verksamhet

Verksamhet, tkr	Jan-dec 2021	Jan-dec 2022	Jan-dec 2023
Nämnd- och styrelseverksamhet	1 080	1 027	637
Stöd till politiska partier	924	0	0
Sammanlagt	2 004	1 027	637
Förändring i procent		-49 %	-38 %

Minskningen av nettokostnadsutvecklingen (intäkter minus kostnader) från 2021 består främst av att funktionen för registratur och nämndsekretariat överfördes organisatoriskt till kommunstyrelsens förvaltning under sommaren 2021.

Pedagogisk verksamhet

Verksamhet, tkr	Jan-dec 2021	Jan-dec 2022	Jan-dec 2023
Förskola	9 797	12 119	14 665
Pedagogisk omsorg	240	394	464
Öppen fritidsverksamhet	18 984	8 312	14 129
Fritidshem	152 946	240 332	239 942
Förskoleklass	67 019	66 824	71 201
Grundskola	1 557 510	1 559 540	1 631 576
Anpassad grundskola	63 894	72 004	89 074
Övrigt	2	-1 598	-4 049
Sammanlagt	1 870 392	1 957 927	2 057 002
Förändring i procent		5 %	5 %

Nettokostnaden (intäkter minus kostnader) har ökat 5,1 procent jämfört med samma period 2022. Ökningen mellan 2021 och 2022 uppgick till 4,7 procent.

De egna enheternas nettokostnader har ökat med 31 miljoner kronor i jämförelse med 2022. Den större satsningen på ökad lärartäthet har ökat utbetalningarna till utförarna. Den centrala förvaltningens kostnader har ökat med 36 miljoner kronor. Orsakerna är främst högre lokalkostnader och högre personalkostnader, men också kostnaderna för konsulter och inhyrd personal har ökat. Nettokostnaderna för det kommunala avdraget har ökat med 15 miljoner kronor sedan 2022. Ökningen ligger främst under personalkostnader.

Särskilda satsningar

Satsning	Budget	Utfall
Ökad lärartäthet, egen regi	25 868	16 693
Ökad lärartäthet, annan regi	4 132	4 132
Tidigareläggning av strukturplan, lokalresursplan	300	35

Ökad lärartäthet egen regi

Vissa anställningar gjordes under hösten, vilket innebär att ersättning blev kvar på centrala konton.

Ökad lärartäthet annan regi

För annan regi betalades ersättning ut varje månad till de enheter som har elever som är folkbokförda i Huddinge kommun. Detta görs via elevregistreringssystemet Edlevo.

Tidigareläggning av strukturplan, lokalresursplan

Arbetet med strukturplan påbörjades under hösten och medlen användes till anlitaandet av extern konsult. Strukturprogrammen planeras bli klara första halvåret 2024.

Extern finansiering

Extern finansiering	Bidrag (tkr)	Kostnad (tkr)	Netto	Inräknat i budget	Nämndmål
Likvärdig skola	61686	61686	0	61686	Eleverna ges en likvärdig skolgång med hög kvalitet
Lärarlönelyft	20577	20577	0	15857	Elevernas undervisning leds av legitimerade och behöriga lärare i respektive ämne
Karriärtjänster	13770	13770	0	8053	Elevernas undervisning leds av legitimerade och behöriga lärare i respektive ämne
Bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare	8242	8242	0	4121	Nämndens medarbetare är engagerade och har en balanserad arbetssituation
Maxtaxa fritidshem	6149	6149	0	6147	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Lärarassistenter	3889	3889	0	1926	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö

Extern finansiering	Bidrag (tkr)	Kostnad (tkr)	Netto	Inräknat i budget	Nämndmål
Särskild undervisning på sjukhus (sjukhuskola), SPSM	1780	1780	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
EU-projekt Erasmus*	1300	1300	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Skolsociala team	926	926	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Högskolestudier i specialpedagogik	716	716	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Uppdrag psykisk hälsa och suicidprevention	709	709	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Papperslösa barn	696	696	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Fortbildning av lärare och förskollärare	351	351	0	0	Elevernas undervisning leds av legitimerade och behöriga lärare i respektive ämne
Personalförstärkning inom elevhälsa	336	336	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Ersättning för asylsökandes utbildningskostnader, Migrationsverket	314	314	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Personalförstärkning av speciallärare	270	270	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Läslifytet	218	218	0	0	Elevernas undervisning leds av legitimerade och behöriga lärare i respektive ämne
Läxhjälp	193	193	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
VFU-ersättning	186	186	0	0	Elevernas undervisning leds av legitimerade och behöriga lärare i respektive ämne

Extern finansiering	Bidrag (tkr)	Kostnad (tkr)	Netto	Inräknat i budget	Nämndmål
Lovskola	163	163	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Digitalisering nationella prov	140	140	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Icke-folkbokförda	104	104	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Samverkan för bästa skola ÖK 2 utökat stöd	100	100	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Fjärrundervisning i minoritetsspråk	98	98	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Kulturrådet - Skapande skola	90	90	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Specialpedagogik för lärande	72	72	0	0	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt i en trygg miljö
Läraryftet	8	8	0	0	Elevernas undervisning leds av legitimerade och behöriga lärare i respektive ämne
Summa	123083	123083	0		

Tabell över extern finansiering under 2023.

*EU-projektet Erasmus är ett projekt som varar över en sjuårsperiod, år 2021 t.o.m. år 2027.

Nämnderna är ålagda av kommunfullmäktige att aktivt söka riktade statsbidrag, vilket sker inom ramen för förvaltningens ordinarie arbete. Som en del av arbetet med att skapa förutsättningar för en god ekonomi, en effektiv verksamhet och ökad målpåfyllelse söker verksamheten därför löpande de statsbidrag som är aktuella för nämndens ansvarsområde. I ovan tabell redovisas de statsbidrag som erhållits för år 2023.

Investeringar

Investering, tkr	Budget helår	Utfall helår	Avvikelse helår
Tomtberga	5 000	0	5 000
Accesspunkter	500	0	500
Ny- och återanskaffning	16 500	9 565	6 935
Östra grundskolan - anpassad grundskola	2 000	73	1 927
Sjötorpsskolan - anpassad grundskola	1 000	0	1 000
Vistaskolan (paviljong Ullna)	1 000	0	1 000
Summa investeringar	26 000	9 638	16 362

Under året har enbart mindre inköp av utrustning och inventarier genomförts. 2,5 mnkr har investerats i larm och bevakning. Av skolorna har Glömstaskolan största investeringsutgifterna under året, 1,5 mnkr.

De övriga projekten ligger längre fram i tiden.

Lokaler

Inga hyresgästpassningar eller betydande beställningar har lagts angående lokaler som påverkar hyror 2023 eller får ekonomiska effekter i relation till tilldelad ram.

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda

Antalet anställda var mindre under 2023 jämfört med föregående år. Skillnaden förklaras av att nämnden har satsat på fler pedagoger samtidigt som antalet chefer och icke-pedagogisk personal har minskat. Vidare har anpassning skett till minskat barnantal. Under året har en upphandling av städ skett, vilket även har bidragit till ett minskat antal anställda.

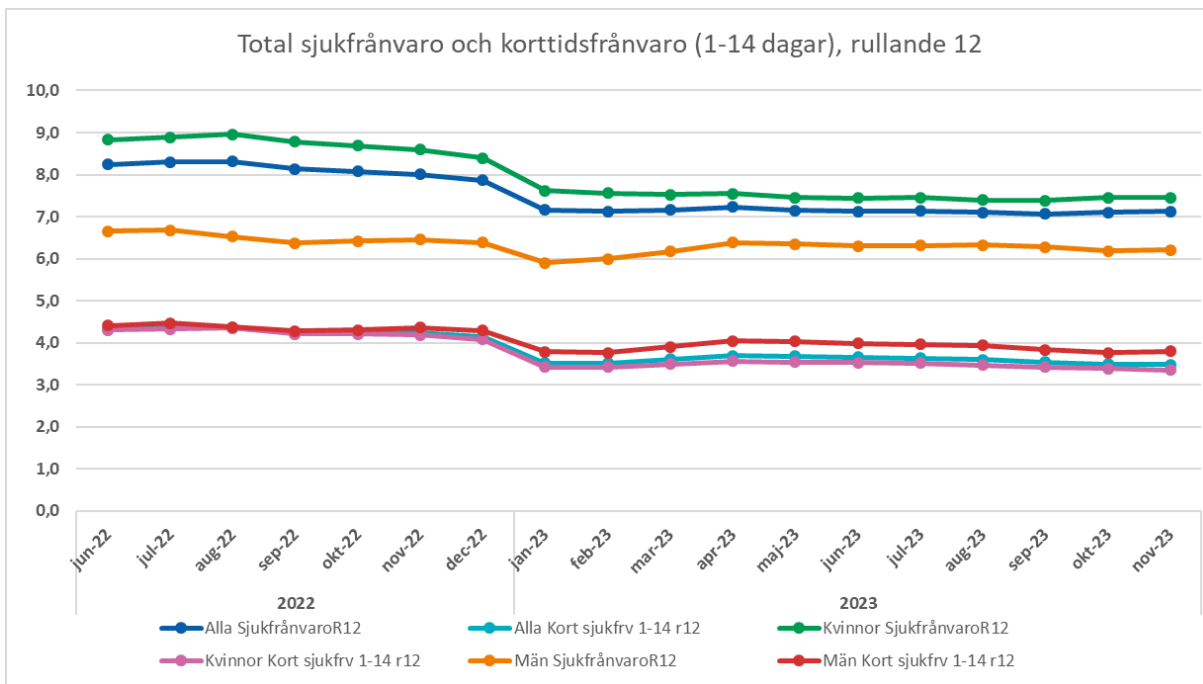
Antal anställda	Dec 2022	Dec 2023	Skillnad
Antal anställda	2 144	2 075	-69

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron över rullande 12 månader till och med november 2023 visar på en positiv trend i jämförelse med 2022. Sjukfrånvaron uppgick per november 2023 till 7,1 procent att jämföra med 8,0 procent i november 2022. Den största sänkningen av sjukfrånvaron påvisas av total sjukfrånvaro för kvinnor som i november 2022 uppgick till 8,6 procent och i november 2023 till 7,5 procent. Total sjukfrånvaro för män i november 2022 uppgick till 6,5 procent och i november 2023 till 6,2 procent.

Sjuktalet är fortsatt höga och det finns många vinster i att arbeta för en minskning av sjukfrånvaron i verksamheterna. Åren under coronapandemin har varit utmanande för verksamheterna och omställningen därefter visar på en positiv trend i sjukfrånvaron. Målet är att sänka sjukfrånvaron ytterligare.

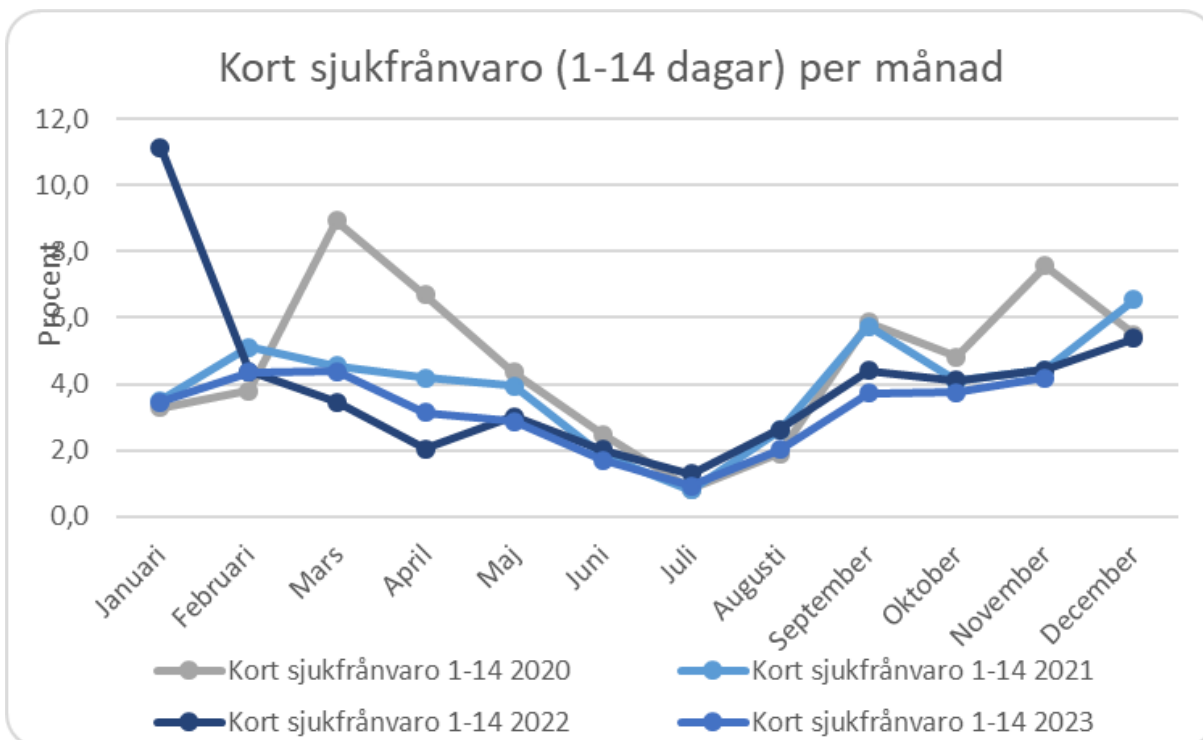
HR-avdelningen på barn- och utbildningsförvaltningen flyttas till den kommungemensamma HR-funktionen i början av 2024, och kommer därifrån att fortsätta att utveckla det aktiva arbetet med att sänka sjukfrånvaron inom förvaltningen. Projektet Riskorienterat arbetssätt (ROA) har utvärderats och erfarenhetsutbyten har skett mellan förvaltningar och med stöd av Sveriges kommuner och regioner. Förvaltningen har dragit lärdomar från projektet, som används i det fortsatta arbetet med systematiskt arbetsmiljöarbete och ambitionen att aktivt förebygga och minska sjukfrånvaron på barn- och utbildningsförvaltningen.

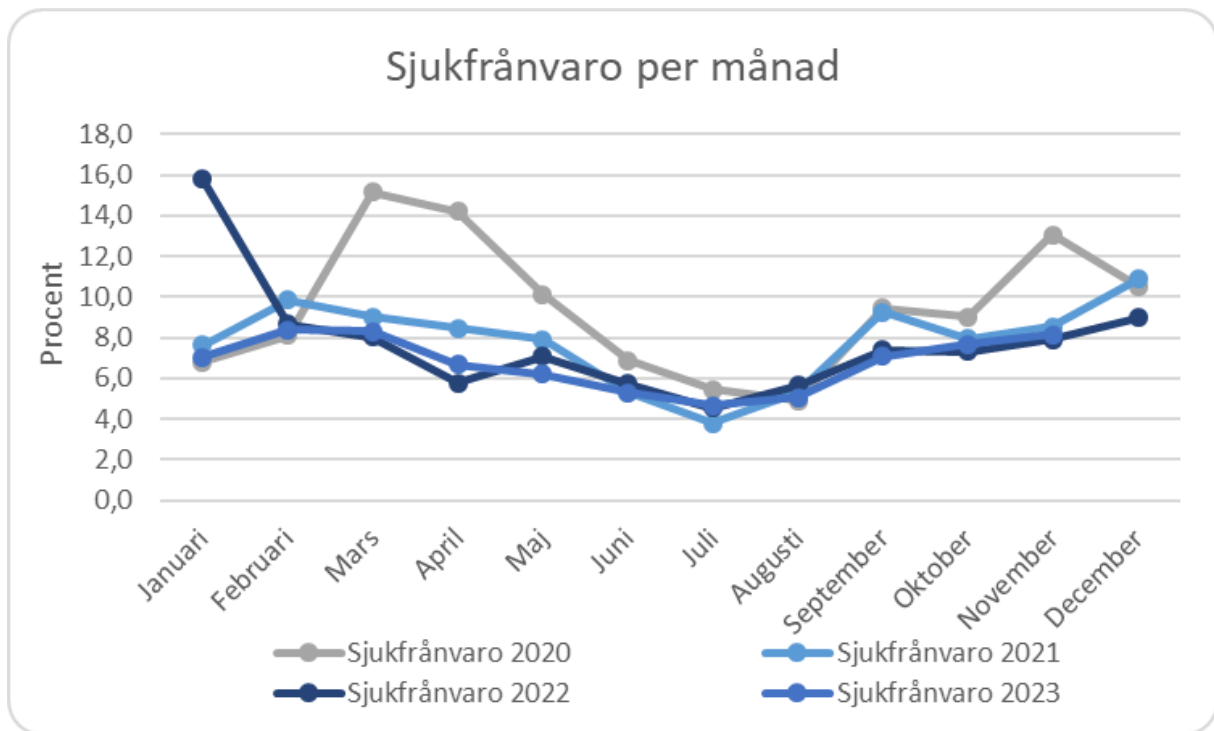

Den totala sjukfrånvaron var 8,2 procent under november månad 2023 och motsvarande siffra för korttidssjukfrånvaron var 4,2 procent. Under år 2020 uppgick den totala sjukfrånvaron i november till 13,1 procent och korttidssjukfrånvaron till 7,6 procent. En minskning har skett där coronapandemin historiskt har haft en påverkan.

Den totala korttidssjukfrånvaron på 4,2 procent i november 2023 är något lägre än föregående år då motsvarande utfall var 4,4 procent.

Diagrammen illustrerar skillnader fördelat över åren där verksamheterna är som mest sårbara vid toppar och där sjukfrånvaron sjunker under perioder för ledighet.

Personalförsörjning (särskilt bristyrkesgrupper)

Kommunfullmäktiges särskilda satsning under 2023 att öka lärartätheten har inneburit att fler lärare har anställts i grundskolan. Antalet sökanden har varit många till flera av tjänsterna som har utlysts och rekryteringsläget bedöms vara förhållandevis bra. En god arbetsmiljö är av stor vikt för att behålla personal. Under året har arbetet med att tydligare fokusera på personalens arbetsmiljö fortsatt, bland annat inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, vilket förväntas bidra till att trygga personalförsörjningen.

Kompetensutveckling (inklusive chefsutveckling)

Kompetensutveckling för verksamhetens chefer har utförts löpande under året. Fördjupad arbetsrättskompetens, stöd i konflikthantering, stöd i arbetet med att utveckla medarbetarskapet och arbetsplatsträffar är exempel på några insatser under året.

Det kollegiala lärandet i rektorsgruppen är en viktig framgångsfaktor i skolornas fortsatta utvecklingsarbete. Där kan rektorerna lära, utvecklas och inspireras av varandra och tillsammans. Ett kollegialt lärande kan även bidra till en stark vi-känsla och att skapa trygghet i gruppen så att det som inte fungerar lyfts och stöd kan ges av kollegor. Inom ramen för det kollegiala lärandet har rektorerna arbetat med att utveckla sin egen verksamhets och varandras systematiska kvalitetsarbete samt med hur elevhälsoarbetet kan utvecklas, både på organisations- och verksamhetsnivå.

Intern kontroll

Kommunövergripande kontroller

Kommunstyrelseförvaltningen har planerat för genomförande av sex kontroller för samtliga nämnder under året. Kontrollerna genomförs inom redovisningsprocessen, upphandlingsprocessen och HR-processen.

Grundskolenämnden har delgivits resultat av en kontroll gällande redovisning samt två kontroller inom upphandling. Resultatet visar att vissa brister finns inom redovisning där överordnad attest saknades, att direktupphandling genomförs sällan samt att verksamheten har genomfört ett antal köp utanför ramavtal. Förvaltningen planerar för att vidta åtgärder utifrån uppmärksammade brister.

Granskningen i sin helhet visas i kommunstyrelsens verksamhetsberättelse 2023.

Grundskolenämndens arbete med intern kontroll

Den samlade bedömningen är att nämndens arbete med interna kontroll är betryggande. Planerade åtgärder och kontroller genomförs i hög grad. När brister upptäcks vidtas förbättringsåtgärder.

Åtgärder för att minska identifierade risker

Mål / process	Risk	Riskåtgärd
Attraktiv Arbetsgivare	Brister i arbetsmiljön för pedagogisk personal	Arbetsmiljökartläggningar Status Klart Arbetsmiljökartläggningar har genomförts under 2023. Det är ett löpande arbete som fortsatt kommer behöva ske utefter verksamheternas behov. Kartläggningar har genomförts dels genom workshops inom ramen för arbetsmiljöarbetet och dels genom riktade insatser vid enheter där behovet finns. Det systematiska arbetsmiljöarbetet genomförs även där verksamheterna kartlägger, riskbedömer, åtgärdar och följer upp arbetsmiljöarbetet.

Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning

Systematiska kontroller

Mål / process	Systematisk kontroll	Status och kommentar
Attraktiv Arbetsgivare	Andel hanterade och åtgärda Kia-anmälningar Varför görs kontrollen? Förvaltningen ska tillse att arbetsskador, tillbud och rehabiliteringsärenden hanteras och åtgärdas skyndsamt. Förvaltningen ska därför kontrollera hur stor andel ärenden i personalsystemet KIA som avslutats under året.	 Klart Antalet rapporterade KIA-anmälningar för 2023 var totalt 472 stycken där 201 är under pågående hantering och övriga är klarmarkerade. Verksamheterna arbetar kontinuerligt med att åtgärda och klarmarkera rapporterade händelser i KIA som del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Verksamheterna arbetar aktivt med att medarbetare ska rapportera in händelser för att ges rätt stöd genom försäkringar samt att åtgärder behöver kopplas på och rutiner sättas in för att förbättra arbetsmiljöarbetet i verksamheterna. Ett flertal händelser är kopplade till lokalvård där förvaltningen har arbetat intensivt med att komma tillrätta med en god arbetsmiljö efter övergången till nytt städavtal.

Mål / process	Systematisk kontroll	Status och kommentar
Bra att leva och bo	<p>Kontrollera andel kränkingsärenden mot barn som anmälts, hanterats och åtgärdats på korrekt sätt</p> <p>Varför görs kontrollen? Förvaltningen bedömer att det är relevant att kontrollera hur många kränkingsärenden mot barn som anmälts, hanterats och åtgärdats under året samt att de hanterats på rätt sätt.</p>	<p> Klart</p> <p>Anmälningsskyldigheten. Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.</p> <p>Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Utredningsgrupper finns på varje grundskola och förvaltningen följer upp att följande områden dokumenteras i utredningarna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuella samtal med elever (barnets röst, barnkonventionen). • Att andra närvarande hörs, vittnen. • Att vårdnadshavare kontaktas • Att åtgärder sätts in och följs upp • Uppföljningssamtal med den utsatta eleven innan utredning avslutas <p>Klagomål huvudman. Huddinge kommun har enligt 4 kap. 7 och 8 §§ skollagen (2010:800) skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen och om det framkommit brister se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Om elev och/eller vårdnadshavare är missnöjd med skolans hantering av ett ärende gällande kränkande behandling kan ett klagomål ställas till förvaltningen. Förvaltningsjurist utreder och bedömer i samråd med kvalificerad utredare huruvida skolan har fullgjort sin skyldighet enligt 6 kapitlet skollagen; att anmäla, utreda, dokumentera och åtgärda den kränkande behandlingen. Utredningen ska också bidra till att utveckla skolornas verksamheter. Klaganden får ta del av utredningen. Om klaganden inte är nöjd med genomförd utredning kan klaganden vända sig till Skolinspektionen.</p> <p>Skolinspektionen har ett övergripande ansvar och granskar att huvudmännen följer lagens krav och ska bidra till att de utvecklar sina verksamheter. Barn- och elevombudet (BEO) bevakar barns och elevers rättigheter och utreder uppgifter om kränkningar i skolan, BEO bevakar reglerna om kränkande behandling i 6 kapitlet i skollagen. Dessa regler avser kränkningar mot barn utförda av barn, elever eller personal vid förskolan respektive skolan. BEO kan även kräva skadestånd för barn och elever som varit utsatta för kränkningar. BEO är en avdelning hos Skolinspektionen.</p> <p>Under 2023 har 33 klagomål gällande kränkande behandling ställts till förvaltningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen kritik fanns att framföra i 21 ärenden • Kritik har framförts i 9 ärenden • Tre ärenden är pågående <p>Under redovisad period har ett ärende anmälts till Skolinspektionen/Barn- och elevombudet. Barn- och elevombudet överlämnade uppgifterna till kommunens klagomålshantering för vidare hantering. Utredning genomfördes inom ramen för klagomålshantering och ingen kritik framfördes.</p>

Mål / process	Systematisk kontroll	Status och kommentar
Skattemedel används effektivt	<p>Kontrollera att berörda enheter genomför planerad effektivisering som planerat</p> <p>Varför görs kontrollen? För att klara de kommande ekonomiska utmaningarna behöver nämndens verksamheter fortsätta effektivisera. Förvaltningen ska kontrollera att de enheter som ännu inte påbörjat sina effektiviseringar gjort det under året.</p>	<p> Klart</p> <p>Under 2023 har verksamheten haft nyckeltal att förhålla sig till. Skolorna har rapporterat personalstatistik i avsedd mall och nyckeltalen har följts upp löpande under året. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har rektorerna redogjort för nu-läget och skolcheferna har också följt upp inför denna analys med ekonomerna. Därtill har utbildningsdirektören löpande uppföljningar med skolcheferna kring dessa uppdrag. Nyckeltalens målnivåer har uppfyllts med vissa variationer mellan enheter.</p>